

izv. prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Cara Hadrijana 10, HR-31000 Osijek

eberbic@foozos.hr

dr. sc. Igor Marko Gligorić

Filozofski fakultet

Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb

igligoric@ffzg.hr

Bosanski jezik i govori na granici Europske unije¹

SAŽETAK

U radu se bosanski govori smještaju u središte problema odnosa jezika i nacije, standardnoga jezika i dijalekta, odnosa govornika pojedinih dijalekata i njihove nacionalne pripadnosti te se razmatra pozicioniranje bosanskoga jezika u odnosu prema jezicima Europske unije. S jedne je strane u tome kontekstu riječ o jeziku i govorima koji (službeno) ostaju izvan granica Unije, ali istovremeno zbog različitih migracijskih tokova bosanski jezik i govori nedvojbeno participiraju u jezičnoj svakodnevnici Europske unije; izvan Unije bosanski jezik neosporna činjenica sam po sebi. Iako je moguće detektirati različita osporavanja bosanske jezične nominacije te negativan odnos prema bosanskom jeziku i njegovim govornicima, primjer bosanskoga jezika i elemenata bosanskih dijalekata u govoru Slavenskoga Broda, grada na granici Europske unije, i okolice ne ide u prilog artikuliranome (uvjetno rečeno) općeprihvaćenome mišljenju. Tako se bosansko u organskim idiomima na granici Unije pozitivno vrednuje. Kako pokazuje istraživanje, stav je na slavenskobrodskome području prema bosanskim jezičnim elementima pozitivan (ili u najmanju ruku nenegativan).

Ključne riječi: bosanski jezik, Europska unija, sociolingvistika

---

¹ Istraživanje je s rezultatima predstavljeno na Međunarodnome znanstvenome simpoziju *Bosanski jezik u vremenu* (usp. Berbić Kolar i Gligorić 2017).

Literatura

1. Bell, Roger T. 1976. *Sociolinguistics: goals, approaches, problems*. London: Batsford.
2. Berbić Kolar, Emina; Gligorić, Igor Marko. 2017. *Bosanski jezik na granici Europske unije. Međunarodni znanstveni simpozij „Bosanski jezik u vremenu“: knjižica sažetaka*. Zagreb.
3. Butler, Christopher. 1985. *Statistics in linguistics*. Basil Blackwell. Oxford.
4. Chomsky, Noam. 1965. *Aspects of the theory of syntax*. Massachusetts institute of technology Press. Cambridge.
5. Chomsky, Noam. 1986. *Knowledge of language*. Praeger. London.
6. Halilović, Senahid. 1991. *Bosanski jezik*. Baština. Sarajevo.
7. Halilović, Senahid. 1996. *Pravopis bosanskoga jezika*. Preporod. Sarajevo.
8. Halilović, Senahid. 1999. *Pravopis bosanskoga jezika: priručnik za škole*. Dom štampe. Sarajevo.
9. Halilović, Senahid. 2018. *Pravopis bosanskoga jezika*. Slavistički komitet. Sarajevo.
10. Hjelmslev, Louis. 1980. *Prolegomena teoriji jezika*. Grafički zavod Hrvatske. Zagreb.
11. Jahić, Dževad. 1990. *Jezik, nacija, nacionalizam*. Oslobođenje. Sarajevo.
12. Jahić, Dževad. 2010. – 2014. *Rječnik bosanskoga jezika*. Bošnjačka zajednica.
13. Jahić, Dževad; Halilović, Senahid; Palić, Ismail. 2000. *Gramatika bosanskoga jezika*. Dom štampe. Zenica.
14. Langacker, Ronald W. 1987. *Foundations of cognitive grammar*. Stanford University Press. Stanford.
15. Mićanović, Krešimir. 2008. *Hrvatski s naglaskom: standard i jezični varijeteti*. Disput. Zagreb.
16. Petz, Boris. 2007. *Osnove statističke metode za nematematičare*. Naklada Slap. Jastrebarsko.

17. Saussure, Ferdinand de. 2000. *Tečaj opće lingvistike*. ArTresor – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
18. Škiljan, Dubravko. 2002. *Govor nacije (jezik, nacija, Hrvati)*. Golden marketing. Zagreb.

SUMMARY

In this paper, the Bosnian language is at the center of the problems of relation of language and nation, standard language and dialect, the relation between dialect speakers and their nationality; the positioning of the Bosnian language towards the European Union is also considered. On the one hand, in this context, Bosnian is a language that (officially) remains outside the borders of the EU, but at the same time, due to the different migrations, Bosnian language undoubtedly participates in European language everyday life. Although it is possible to detect the various controversies of the Bosnian language nomination and the non-positive relation to the Bosnian language and its speakers, the example of the Bosnian and elements of the Bosnian dialects in Slavonski Brod, a city on the border of the European Union, and the area does not support the articulated generally accepted opinion. Thus, Bosnian linguistics elements in the idioms at the EU border is positively evaluated. As the research shows, the attitude in the Slavonski Brod area to Bosnian language elements is positive (or at least non-negative).

Key words: Bosnian language, European Union, sociolinguistics